

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

BM-II.059.1.69.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 14906 Pani Poseł Teresy Wilk, w sprawie uchwalonej 23 stycznia 2026 r. przez Sejm RP ustawy o zawodzie psychologa oraz samorządzie zawodowym psychologów, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Tytułem wstępu pragnę podkreślić, że ustawa, której przepisy są przedmiotem złożonej przez Panią Posłankę interpelacji została podpisana przez Prezydenta RP 12 lutego 2026 r.

Odnosnie do powodów wyłączenia psychoterapii z katalogu świadczeń psychologicznych w art. 23 ust. 2 ustawy należy wskazać, że na etapie sejmowym prace nad projektem prowadzono w połączonych komisjach sejmowych – Komisji Zdrowia oraz Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Ze względu na różnice zdań dotyczące ujęcia psychoterapii w ustawie wypracowano w ich ramach rozwiązanie kompromisowe, które polega na:

- wyłączeniu psychoterapii z ustawowego katalogu świadczeń psychologicznych,
- jednoczesnym zapewnieniu możliwości świadczenia psychoterapii przez psychologów,
- zagwarantowaniu korzystającym z psychoterapii świadczonej przez psychologów ochrony ich praw w najbardziej wrażliwym zakresie poprzez odesłanie do wybranych przepisów ustawy (tajemnica, dokumentacja, poszanowanie prywatności, kwestie zgody i odpowiedzialności dyscyplinarnej).

Należy podkreślić, że możliwość prowadzenia psychoterapii przez psychologa została wprost wskazana w przepisie art. 23 ust. 4 ustawy, zgodnie z którym może on prowadzić psychoterapię na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Również w ustawie z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów¹ brak przepisów, które regulowałyby szczegółowo kwestię prowadzenia psychoterapii. Uregulowania w tym zakresie znajdują się w przepisach odrębnych.

Psychoterapia jest istotnym obszarem aktywności zawodowej psychologów, ale jej prowadzenie nie jest zastrzeżone wyłącznie dla nich. Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym w Polsce psychoterapię prowadzić mogą zarówno psychologowie, jak i osoby z innym wykształceniem. Przykładowo wskazać można na uzyskanie tytułu specjalisty w dziedzinie psychoterapii lub też odrębnych tytułów specjalisty w dziedzinach psychoterapii dzieci i młodzieży czy psychoterapii uzależnień, po odbyciu szkolenia specjalizacyjnego na podstawie przepisów o uzyskiwaniu tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia. Do szkolenia przystąpić mogą nie tylko osoby, które ukończyły psychologię, ale również pedagogikę czy socjologię. Psychoterapię, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, może prowadzić też osoba z certyfikatem psychoterapeuty, która jednocześnie ma tytuł zawodowy lekarza lub tytuł

¹ (Dz. U. z 2019 r. poz. 1026).

zawodowy magistra albo jest psychologiem, a także udokumentuje ukończenie szkolenia (w określonym wymiarze godzin i zakresie) oraz zdała egzamin certyfikujący. Należy jednak zaznaczyć, że obowiązujące regulacje prawne dotyczące psychoterapii nie odnoszą się do rynku prywatnego.

W związku z trwającymi w Sejmie RP pracami nad poselskim projektem ustawy o zawodzie psychoterapeuty oraz samorządzie zawodowym (druk nr 1345) w Ministerstwie Zdrowia powołano Zespół do spraw opracowania propozycji rozwiązań dotyczących regulacji zawodu psychoterapeuty.

Trzeba podkreślić, że wypracowane rozwiązanie kompromisowe, pomimo wyłączenia psychoterapii z ustawowego katalogu świadczeń psychologicznych, zapewnia możliwość świadczenia psychoterapii przez psychologów. Odbiorca usługi nadal będzie mógł korzystać z psychoterapii świadczonej przez psychologów, w tym ewentualnej kontynuacji psychoterapii prowadzonej przez danego psychologa. Rozwiązanie to nie powoduje negatywnych skutków dla spójności zawodu psychologa – psycholog w ramach swoich czynności zawodowych nadal będzie mógł świadczyć psychoterapię (zgodnie z wymaganiami wynikającymi z aktualnie obowiązujących przepisów). Nowa regulacja nie pozwala psychologowi na różnicowanie praw odbiorcy niezależnie od tego, czy udziela świadczeń psychologicznych² czy prowadzi psychoterapię.

Fakt, że psychoterapia nie znajduje się w ustawowym katalogu świadczeń psychologicznych nie wpływa na proces diagnostyczny ani terapeutyczny, nie wpływa też na kwalifikacje wymagane od psychologów klinicznych. Psychoterapia i psychologia kliniczna stanowią odrębne dziedziny mające zastosowanie w ochronie zdrowia³. Uzyskanie tytułu specjalisty w dziedzinie psychologii klinicznej oraz specjalisty w dziedzinie psychoterapii wymaga spełnienia niezależnych od siebie wymogów.

Nie jest prawdziwa konstatacja dotycząca rzekomego zrównania kompetencji psychologów klinicznych z kompetencjami osób świadczących psychoterapię po kierunkach innych niż psychologia. Osoby takie nie są psychologami i nie mogą udzielać świadczeń psychologicznych. Trzeba też wyjaśnić, że omawiana ustawa nie określa warunków uzyskania uprawnienia do prowadzenia psychoterapii. Zagadnienie to – również w zakresie wykształcenia kierunkowego – należy do właściwości Ministra Zdrowia.

Kodeks Etyki Zawodowej zostanie opracowany przy wsparciu Krajowej Rady Psychologów i uchwalony przez Krajowy Zjazd Psychologów (art. 45 pkt 5 Ustawy). Respektując zasadę samorządności zawodowej ustawodawca nie reguluje szczegółowo właściwego kodeksowi obszaru, wprowadzając jedynie – analogicznie jak w innych zawodach regulowanych – wymóg uchwalenia takiego kodeksu przez organy samorządu.

Odpowiadając na kolejne z pytań wyjaśniam, że celem współpracy z opiekunem będzie wsparcie osoby rozpoczynającej wykonywanie zawodu psychologa poprzez wzmocnienie kompetencji zawodowych oraz zapoznanie jej z praktycznym aspektem etycznych standardów zawodu. Pomimo współpracy z opiekunem psycholog będzie wykonywał swój zawód samodzielnie. Wsparcie będzie miało charakter „mentorski” – opiekun będzie wprowadzał w arkana wykonywania zawodu psychologa, a nie uczył wykonywania zawodu, jak w przypadku lekarza czy adwokata. Jest to także pierwszy etap i pierwsza z form podnoszenia kwalifikacji przez osoby, które ukończyły studia na kierunku psychologia.

² Art. 23 ust. 2 ustawy.

³ §2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie specjalizacji w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia, Dz.U. z 2020 r. poz. 857.

Informuję, że warunek posiadania przez opiekunów psychologów co najmniej 3 letniego doświadczenia zawodowego ustalono uwzględniając specyfikę i potrzeby ich profesji, w związku z czym normy tej nie należy zestawiać z obowiązującymi lekarzy i adwokatów. Co istotne, projekt ustawy na etapie prac parlamentarnych był procedowany przy licznych udziałach środowiska psychologów. Do zaproponowanej normy ustanawiającej minimalny próg doświadczenia zawodowego nie zgłaszano uwag ani zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy wskazany przez regionalną radę opiekun ma obowiązek podjęcia współpracy z psychologiem. Obowiązek uzyskania zgody opiekuna dotyczy wyłącznie sytuacji, gdy psycholog we wniosku o wpis do Rejestru Psychologów sam proponuje opiekuna⁴. Zgodnie z art. 19 wyjątek od obligatoryjnego podjęcia się funkcji opiekuna może mieć miejsce w przypadku złożenia uzasadnionego wniosku o zmianę opiekuna. Intencją ustawodawcy było, aby odstępstwo od zasady odnosiło się jedynie do szczególnych okoliczności. Zgodnie z zasadami wykładni przepisów prawa wyjątków nie interpretuje się rozszerzająco.

Odnosnie do stanowiska Rzecznika Praw Obywatelskich (RPO), do którego nawiązano w interpelacji, należy wyjaśnić, że w piśmie z 29 lipca 2024 r. RPO zwrócił uwagę na ewentualne konsekwencje sytuacji, w której żaden z psychologów nie wyraził zgody na współpracę jako opiekun. W odpowiedzi Minister wyjaśnił, że wskazanie opiekuna przez psychologa stanowi jego uprawnienie, a nie obowiązek. Co do zasady to regionalna rada wskazuje opiekuna. Jeśli wskazana osoba nie wyraża zgody na współpracę jako opiekun, regionalna rada wyznacza do tego zadania inną. Należy mieć też na względzie, że Kodeks Etyki Zawodowej może określać następstwa braku zastosowania się do wezwania regionalnej rady do podjęcia współpracy w charakterze opiekuna. Co istotne, omawiana uwaga nie została przez RPO ponowiona w toku drugiej tury opiniowania projektu ustawy.

Psychoterapia i psychologia kliniczna stanowią odrębne dziedziny mające zastosowanie w ochronie zdrowia (§2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie specjalizacji w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia, Dz.U. z 2020 r. poz. 857). Kwestie dotyczące szeroko pojętych różnic w zakresie tych dziedzin należą do właściwości Ministra Zdrowia.

Omawiany akt zakłada, iż to samorząd będzie ustalał wysokość wpisu do Rejestru Psychologów. Ustawodawca wprowadził jedynie górny limit opłaty w wysokości nie wyższej niż 10% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw. Między innymi z powyższych opłat jest finansowana działalność samorządu, w tym zapewnienie opieki i doskonalenia zawodowego. Regionalna rada ustala wysokość wpisu do rejestru biorąc pod uwagę liczebność regionalnej izby i jej potrzeby, przychody uzyskiwane przez psychologów należących do rady oraz koszty życia na obszarze jej działania.

To, czy psycholog prowadzący psychoterapię będzie musiał należeć do obu samorządów i płacić składki na rzecz każdego z nich będzie zależę od zakresu jego aktywności zawodowej. Do wykonywania zawodu psychologa niezbędne będzie uzyskanie wpisu do Rejestru Psychologów. Natomiast w sytuacji, w której osoba posiadająca wykształcenie na kierunku psychologia ograniczy swoją działalność tylko do psychoterapii, będzie ona mogła prowadzić psychoterapię wyłącznie w oparciu o wpis do Rejestru Psychoterapeutów (o ile taki powstanie). Natomiast jeśli psycholog prowadzi psychoterapię i jednocześnie wykonuje czynności określone w art. 23 ust. 2 i art. 24 ustawy przynależność do samorządu zawodowego psychologów jest obligatoryjna. Rozwiązanie prawne polegające na tym, że

⁴ Art. 18 ust. 2 ustawy.

dana osoba ze względu na wykonywany zawód i posiadane szczególne kompetencje podlega dwóm reżimom prawnym jest znane i powszechnie stosowane. Dotyczy np. członków korpusu służby cywilnej będących radcami prawnymi czy psychologów będących jednocześnie funkcjonariuszami służb mundurowych.

Pragnę zaznaczyć, że wszelkie kwestie dotyczące regulacji psychoterapii pozostają we właściwości Ministra Zdrowia, który powołał Zespół do spraw opracowania propozycji rozwiązań dotyczących regulacji zawodu psychoterapeuty.

Trzeba podkreślić, że świadczeń psychologicznych nie można utożsamiać ze zdrowotnymi. Poza świadczeniami psychologicznymi w obszarze ochrony zdrowia istnieją m.in. te z obszaru psychologii szkolnej, psychologii biznesu, psychologii transportu, itd. Jedynie psycholog posiadający tytuł specjalisty w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia, uzyskawszy kompetencje i kwalifikacje określone w art. 23 ust. 6 ustawy, jest osobą wykonującą zawód medyczny w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej. Psychologowie, którzy nie spełniają warunków z art. 23 ust. 6 ustawy nie są osobami wykonującymi zawód medyczny.

Ponadto, zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów, nadzór nad wykonywaniem przepisów tego aktu sprawuje minister właściwy do spraw pracy. Wskazany przepis stanowi podstawę prawną kompetencji nadzorczych Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Zgodnie z art. 29 podpisanej ustawy psycholog ma prawo i obowiązek ustawicznego rozwoju zawodowego, który obejmuje kształcenie podyplomowe lub doskonalenie zawodowe. Superwizja może być jego elementem. Decyzja w tym zakresie należeć będzie do samorządu zawodowego psychologów, który jako podmiot fachowy sprawować ma pieczę nad należyтым wykonywaniem zawodu psychologa. Nie każdy psycholog w ramach podejmowanych aktywności zawodowych musi podlegać superwizji, ustawa nie powinna zatem nakładać takiego obowiązku na wszystkich czynnych psychologów.

Zgodnie z art. 45 pkt 6 do samorządu zawodowego należeć będzie określanie standardów pracy w zawodzie psychologa. Prawodawca na poziomie ustawy zapewnia ogólne ramy prawne gwarantujące należyłą jakość świadczeń psychologicznych (np.: definiowanie świadczeń psychologicznych poprzez odwołanie do aktualnych dowodów naukowych czy uregulowanie zasad zachowania tajemnicy zawodowej, poszanowania prywatności i postępowania z dokumentacją), a ponadto przewiduje odpowiedzialność dyscyplinarną na wypadek nieprzestrzegania przepisów związanych z wykonywaniem zawodu psychologa, w tym uchybienia standardom dotyczącym jakości świadczeń.

Brak psychoterapii w ustawowym katalogu świadczeń psychologicznych nie powoduje negatywnych skutków dla spójności zawodu psychologa. Działania mające na celu umiejscowienie psychoterapii w art. 23 ust. 2 omawianej ustawy nie są w związku z tym planowane.

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/